

B.A.(Old Pattern 2019) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Supplementary**Examination: March/April-2023****Education (Optional) Paper-I****EDUO1: Philosophical Foundation of Education****Day and Date: Monday, 17/07/2023****Total Marks: 60****Time: 12.30 PM To 2.30 PM**

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The one for whom we live is called-----
a. Life b. Rules c. Values d. Culture
- 2 An important sign of an educated and cultured person is ---- . a. Appreciation b. Interest c. Skills
d. None of these
- 3 'The attitude or attitude towards persons, objects and events is' ---- .
a. Appreciation b. Interest c. skill d. knowledge
- 4 Celebrating Valentine's Day is----- culture.
a. western b. eastern c. polar d. None of these
- 5 Idealism was born in ----- country.
a. Greece b. America c. Russia d. China
- 6 In ----- type of discipline, the teacher has priority.
a. Discipline of personal influence b. Discipline of repression c. Self-discipline d. None of these
- 7 In the ----- type of discipline children are given full freedom.
a. Discipline of individual influence b. School discipline c. Self-discipline d. None of these
- 8 Pedagogically---- discipline is inappropriate.
a. Self-discipline b. Discipline of oppression c. Discipline of personal influence d. Unbound discipline
- 9 A teacher is a nation's-----.
a. Statue maker b. Sculptor c. Artist d. the painter
- 10 In terms of discipline and freedom, the role of--- seems extreme.
a. Rousseau b. Froebel c. Montessori d. Spencer
- 11 Who gave the basic mantra 'earn and learn'?
a. J.P. Naik b. Karmveer Bhaurao Patil c. Mahatma Gandhi d. Yogi Arvind Ghosh
- 12 Rayat Shikshan Sanstha's office is at -----.
a. Satara b. Pune c. Mumbai d, Sangali

- 13 Satyashodhak Samaj was founded by ----- .
 a. Mahatma Phule b. Agarkar c. Lokmanya Tilak d. Raja Rammohan Roy
- 14 Dharwad Primary Education Broadcasting Board was established by -----.
 a. Lokmanya Tilak b. Agarkar c. Mahatma Phule d. Dr. J.P. Naik
- 15 Dr. J.P. Naik was elected on this----- educational commission.
 a. Kothari Commission b. Secondary Education Commission c. National Education Policy d. Ramamurthy Committee

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Teacher's Contribution in Culture Transition
- 2 Personal development
- 3 Coordination between discipline and freedom
- 4 Rayat Shikshan Sanstha - Establishment

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 What is culture ? write its characteristics.
- 2 Explain family causes of indiscipline.
- 3 Explain the educational philosophy of Karmveer Bhaurao Patil.
- 4 Write Mahatma Phule's views on the education of untouchables.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain in detail the types of discipline
- 2 Write the principles practiced by Karmaveer for the education of Bahujan Samaj.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ज्याच्यासाठी आपण जगतो त्याला----- म्हणतात.
 अ. जीवन ब. नियम क. मूल्य ड. संस्कृती
- 2 सुशिक्षित व सुसंस्कृत माणसाचे एक महत्त्वाचे लक्षण म्हणजे ----- होय.
 अ. रसग्रहण ब. अभिरूची क. कौशल्य ड. यापैकी नाही
- 3 'व्यक्ती वस्तू व घटना याकडे पाहण्याचा कल किंवा दृष्टिकोन' म्हणजे----- होय.
 अ. रसग्रहण ब. अभिरूची क. कौशल्य ड. ज्ञान
- 4 'व्हॅलेंटायन डे' साजरा करणे ही----- संस्कृती आहे.
 अ. पाश्चिमात्य ब. पौर्वात्य क. ध्रुवीय ड. यापैकी नाही
- 5 आदर्शवादाचा जन्म----- या देशात झाला.
 अ. ग्रीस ब. अमेरिका क. रशिया ड. चीन

- 6 शिस्तीच्या -----प्रकारात शिक्षकाला अग्रस्थान असते .
अ.व्यक्तिप्रभावाची शिस्त ब.दडपशाहीची शिस्त क.स्वयंशिस्त ड.यापैकी नाही .
- 7 शिस्तीच्या ----- प्रकारात मुलांना पूर्ण स्वातंत्र्य दिले जाते . अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त
ब.दडपशाहीची शिस्त क.स्वयंशिस्त ड.यापैकी नाही
- 8 शिक्षणशास्त्राच्या दृष्टीने ----- शिस्त अयोग्य आहे. अ.स्वयंशिस्त ब.दडपशाहीची शिस्त क.व्यक्ती प्रभावाची
शिस्त ड.बंधनमुक्त शिस्त
- 9 शिक्षक हा राष्ट्रचा----- आहे.
अ. मूर्तिकार ब.शिल्पकार क.कलाकार ड.चित्रकार
- 10 शिस्त आणि स्वातंत्र्य या बाबतीत--- ची भूमिका अतिरेकी वाटते.
अ)रुसो ब
- 11 'कमवा आणि शिका' हा मूलमंत्र कोणी दिला?
अ) जे.पी.नाईक ब) कर्मवीर भाऊराव पाटील क)महात्मा गांधी ड)योगी अरविंद घोष
- 12 रयत शिक्षण संस्थेचे कार्यालय -----येथे आहे. .
अ) सातारा ब) पुणे क) मुंबई ड) सांगली
- 13 सत्यशोधक समाजाची स्थापना ----- यांनी केली .
अ) महात्मा फुले ब) आगरकर क) लोकमान्य टिळक ड) राजा राममोहन रॉय
- 14 धारवाड प्राथमिक शिक्षण प्रसारक मंडळाची -----यांनी स्थापना केली.
अ) लोकमान्य टिळक ब)आगरकर क) महात्मा फुले ड)डॉ. जे.पी.नाईक
- 15 डॉ.जे.पी नाईक यांची-----या शैक्षणिक आयोगावर निवड झाली.
अ) कोठारी आयोग ब)माध्यमिक शिक्षण आयोग क) राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण ड) राममूर्ती समिती

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 संस्कृती संक्रमणात शिक्षकाचे योगदान
- 2 व्यक्तिगत विकास
- 3 शिस्त आणि स्वातंत्र्ययातील समन्वय.
- 4 रयत शिक्षण संस्था- स्थापना

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 संस्कृती म्हणजे काय तिची वैशिष्ट्ये लिहा.
- 2 बेशिस्तीची कौटुंबिक कारणे सोदाहरण स्पष्ट करा
- 3 कर्मवीरांच्या शैक्षणिक तत्त्वज्ञानाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
- 4 महात्मा फुले यांच्या अस्पृश्यांच्या शिक्षणासंबंधी यांचे विचार लिहा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 शिस्त राखण्याचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा
- 2 बहुजन समाजाच्या या शिक्षणासाठी कर्मवीरांनी आचरणात आणलेली तत्त्वे लिहा

Model Answer Paper

**B.A.(Old Pattern 2019) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Supplementary Examination:
March/April-2023**

Education (Optional) Paper-I

EDUO1: Philosophical Foundation of Education

Day and Date:Monday,17/07/2023

Total Marks: 60

Page 4

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 ज्याच्यासाठी आपण जगतो त्याला----- म्हणतात.
अ. जीवन ब. नियम क. मूल्य ड. संस्कृती

Option 3

2 सुशिक्षित व सुसंस्कृत माणसाचे एक महत्त्वाचे लक्षण म्हणजे ----- होय.
अ. रसग्रहण ब. अभिरूची क. कौशल्य ड. यापैकी नाही

Option 1

3 'व्यक्ती वस्तू व घटना याकडे पाहण्याचा कल किंवा दृष्टिकोन' म्हणजे----- होय.
अ. रसग्रहण ब. अभिरूची क. कौशल्य ड. ज्ञान

Option 2

4 'व्हॅलेंटाईन डे' साजरा करणे ही----- संस्कृती आहे.
अ. पाश्चिमात्य ब. पौरवात्य क. ध्रुवीय ड. यापैकी नाही

Option 1

5 आदर्शवादाचा जन्म----- या देशात झाला.
अ. ग्रीस ब. अमेरिका क. रशिया ड. चीन

Option 1

6 शिस्तीच्या ----- प्रकारात शिक्षकाला अग्रस्थान असते .
अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही

Option 2

7 शिस्तीच्या ----- प्रकारात मुलांना पूर्ण स्वातंत्र्य दिले जाते . अ. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त
ब. दडपशाहीची शिस्त क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही

Option 3

8 शिक्षणशास्त्राच्या दृष्टीने ----- शिस्त अयोग्य आहे. अ. स्वयंशिस्त ब. दडपशाहीची शिस्त क. व्यक्ति प्रभावाची शिस्त ड. बंधनमुक्त शिस्त

Option 3

9 शिक्षक हा राष्ट्राचा----- आहे.
अ. मूर्तिकार ब. शिल्पकार क. कलाकार ड. चित्रकार

Option 2

10 शिस्त आणि स्वातंत्र्य या बाबतीत--- ची भूमिका अतिरेकी वाटते.
अ) रुसो ब

Option 1

11 'कमवा आणि शिका' हा मूलमंत्र कोणी दिला?
अ) जे.पी.नाईक ब) कर्मवीर भाऊराव पाटील क) महात्मा गांधी ड) योगी अरविंद घोष

Option 2

12 रयत शिक्षण संस्थेचे कार्यालय ----- येथे आहे. .
अ) सातारा ब) पुणे क) मुंबई ड) सांगली

Option 1

13 सत्यशोधक समाजाची स्थापना ----- यांनी केली .
अ) महात्मा फुले ब) आगरकर क) लोकमान्य टिळक ड) राजा राममोहन रॉय

Option 1

14 धारवाड प्राथमिक शिक्षण प्रसारक मंडळाची ----- यांनी स्थापना केली.
अ) लोकमान्य टिळक ब) आगरकर क) महात्मा फुले ड) डॉ. जे.पी.नाईक

Option 4

15 डॉ.जे.पी नाईक यांची-----या शैक्षणिक आयोगावर निवड झाली.

अ) कोठारी आयोग ब)माध्यमिक शिक्षण आयोग क) राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण ड) राममूर्ती समिती

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 संस्कृती संक्रमणात शिक्षकाचे योगदान

Ans:

2 व्यक्तिगत विकास

Ans:

3 शिस्त आणि स्वातंत्र्ययातील समन्वय.

Ans:

4 रयत शिक्षण संस्था- स्थापना

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 संस्कृती म्हणजे काय तिची वैशिष्ट्ये लिहा.

Ans:

2 बेशिस्तीची कौटुंबिक कारणे सोदाहरण स्पष्ट करा

Ans:

3 कर्मवीरांच्या शैक्षणिक तत्त्वज्ञानाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा

Ans:

4 महात्मा फुले यांच्या अस्पृश्यांच्या शिक्षणासंबंधी यांचे विचार लिहा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 शिस्त राखण्याचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा

Ans:

2 बहुजन समाजाच्या या शिक्षणासाठी कर्मवीरांनी आचरणात आणलेली तत्त्वे लिहा

Ans:
